

۷ نومبر ۲۰۱۳

داکتر عبدالرحمن زمانی

لست ۱۲۶۰ قربانی قتل عام قریه کرهاله در ولایت کنر

گور خونین شهیدان به تو آواز دهد آتشی را که فروزان شده خاموش مکن

انتشار لست پنجهزار نفر از جمله لست دوازده هزار شهید بی مزار و بی کفن که در سال اول و اوایل سال دوم حاکمیت خلقی ها و پرچی ها تنها در کابل به قتل رسیده اند یکبار دیگر زخم های مردم مارا که بیش از سه دهه از سرگذشت غمناک عزیزان لادرک شان خبری نداشتند، تازه کرد.

البته انتشار این لست شمه از جنایاتی است که طی بیش از سی و پنج سال اخیر در کشور بوقوع پیوسته است، و تنها بخش کوچکی از جنایات هولناک رژیم ددمنش حزب دموکراتیک خلق را تشکیل میدهد.

من هم به نوبه خود با قدرانی از زحمت فراوان دانشمند فرهیخته، نویسنده، و مترجم چیره دست کشور آقای رحمت آریا که در بازنویسی، تصحیح و فورمت جدید لست پنج هزار شهید بی مزار و بی کفن قبول کرده اند، ازین پیشنهادشان حمایت میکنم که برای ثبت و تثبیت جنایات ضد بشری درکشور ما «یک دیتا بینک (databank) خاص از طریق یک پورتال و یا سایت انترنی تهیه شود» و در پروسه مستند سازی جنایات، شهرت مکمل شهدا در یک فورمه تهیه شود که دربرگیرنده مختصات چون اسم، ولد، حتی ولدیت، تاریخ تولد و یا میعاد عمریکه که شهید داشت، شغل، محل سکونت و تصویر شهید و تصدیق بزرگان محل با شصت یا امضای شان باشد¹.

طوریکه هموطنان گرامی ما اطلاع دارند، یکی از بزرگترین قتل عام های این دوره هم کشتار دسته جمعی مردم بیگناه و معصومی میباشد که درمحل بنام «کرهاله» مربوط ولایت کنر رخ داده است. مانند قتل عام هرات، این قتل عام مردم کرهاله هم بعد از کودتای منحوس هفت ثور و قبل از آمدن روس ها صورت گرفته و هرگز فراموش مردم ما نخواهد شد.

موقعیت قریه کرهاله و اسم درست آن

قریه کرهاله (که آنرا بشکل نادرست آن مثل ایالت کراله در جنوب هند و یا کوه کراله در آستان مرکزی ایران «کراله» نیز نوشته اند) یکی از قرای مربوط به مرکز ولایت کنر، اسعدآباد، میباشد که حدود ۹۵ کیلومتر در شمال شرق جلال آباد در مسیر سرک اسمار - جلال آباد، تقاطع دره های پیچ و اسمار و در دامنه تپه معروف و تاریخی چغان ومحلی قرار دارد که دریای پیچ آبش را به دریای کنر میریزد.

کنر دره ایست طولانی موزی با خط تحمیلی سرحدی دیورند، در مجاورت با مناطق سرحدی آزاد مهمند (مومند)، باجور و دیر. این دره در ادوار گذشته هم از اهمیت خاص جغرافیائی، اقتصادی، فرهنگی و سوق الجیشی برخوردار بوده است. لشکر های جهانگشایانی چون اسکندر و بابر قبل از رسیدن به هند از منطقه کنر گذشته و قبل از رسیدن به لاهور و دهلی و حتی قبل از رسیدن به سرزمین های مهمند و یوسف زائی باید با ائتلاف قدرتمند قبایل منطقه کوهستانی کنر پنجه نرم میکردند.

1. رحمت آریا، مقالات [کراله خونین تا هنوز فریاد میزند](#)، و [پنج هزار شهید بی مزار و بی کفن](#) منتشره پورتال افغان - جرمن آنلین.

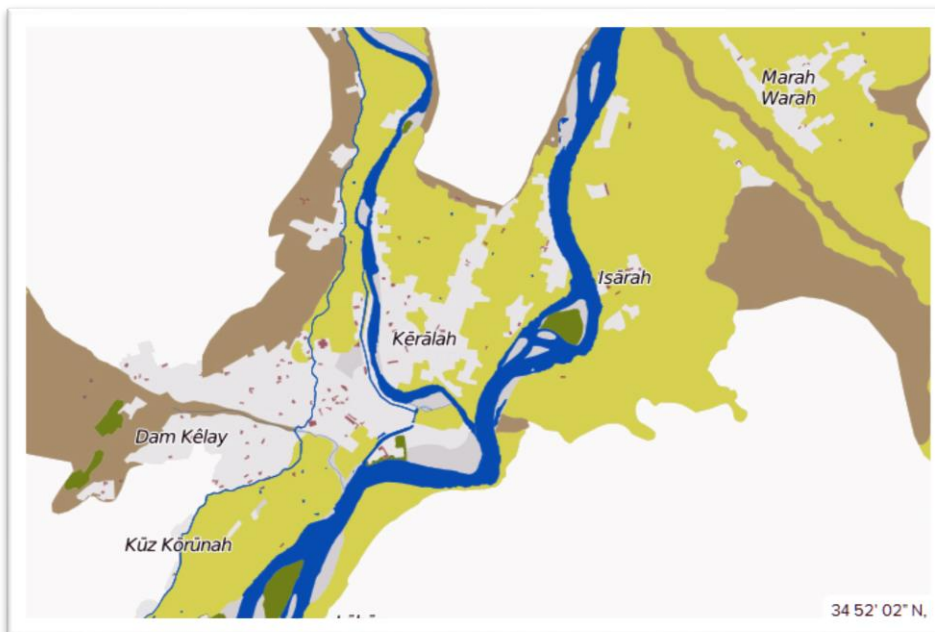
قبل از جدائی کُنر و چترال و تعلق گرفتن آن بدو کشور افغانستان و پاکستان امروزی، کُنر و چترال در مسیر یک شاخه از راه ابریشم قرار داشتند که از ارزش مهم تاریخی و تجارتي برخوردار بوده و آسان ترین راه عبور از کوتل

های پامیر و رسیدن به میدان های هموار شبه قاره هند بود. این موقعیت کُنر که در مسیر راه آسیای مرکزی و چین غربی قرار داشت و بدخشان و سرحدات روسیه را در شمال از طریق باجور به وادی پشاور و سواحل دریای سند وصل میکرد، برای هند بریتانوی نیز از اهمیت ستراتیژیک خاصی برخوردار بود. کُنر از طریق دره بیج به پنجشیر نیز راه دارد که این راه ها در دوران جنگ مقاومت مردم غیور ما به مقابل تجاوز روس نیز مورد استفاده مجاهدین قرار گرفته و از اهمیت زیادی برخوردار بود.

تاریخ درست واقعه قتل عام کرهاله

طوری که از لست تهیه شده شهدا، لوحه محوطه قبر دسته جمعی شهدا، راپور های شاهدان عینی و گزارشات نویسندگان

و خبرنگاران غربی که درین مقاله به آن اشاره شده است هویداست، قتل عام وحشیانه ۱۲۶۰ تن از مردم بی گناه و معصوم قریه کرهاله به روز جمعه ۳۱ حمل ۱۳۵۸ مطابق با ۲۰ اپریل ۱۹۷۹، و یک روز بعد از حمله مجاهدین به مرکز ولایت کُنر صورت گرفته است.

د پانو شمیره: له 2 تر 11

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلېکنې دلېکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

لوحة محوطة دو قبر جمعی شهدای قتل عام کرهاله

گزارش پروژه عدالت برای افغانستان (جرائم جنگی و جنایات ضد بشری : از سال ۱۹۷۸ الی ۲۰۰۱) این تاریخ حمله نیروهای مجاهدین را که از دره پیچ آمده بودند و از سمت شرق (قریه کرهاله) به اسعدآباد حمله کردند، شب ۱۵ حوت ۱۳۵۷ مطابق با ۶ مارچ ۱۹۷۹ ثبت نموده است که نادرست بنظر میرسد.²

جریان واقعه قتل عام کرهاله

ولایت کنر به شمول مناطق نورستان شرقی و مرکزی (که در آن زمان مربوط به ولایت کنر بودند) از جمله اولین ولایات افغانستان بشمار میرفت که مقاومت مسلحانه مردم علیه رژیم مزدوران شوروی در آن آغاز گردید. در بهار سال ۱۹۷۹ اوضاع به نفع نیروهای مقاومت به پیش میرفت. در دره پیچ شورای جهادی مشتمل بر جنگجویان آزاد (غیر وابسته به احزاب پاکستان نشین) دره پیچ و نورستان، بعد از آنکه قوای حکومت خلقی پرچمی را از پایگاه هایشان در «چپه دره»، «ننگلام»، و «وته پور» شکست داده بودند، به کمک اسلحه و مهماتی که از نیروهای دولتی بدست آورده بودند، به فکر حمله بر مرکز ولایت در «چغه سرای» که قبلاً بنام چغان سرای و در اواخر رژیم شاهی به افتخار سید جمال الدین افغان بنام قریه زادگاه او «اسعد آباد» نامیده شد، افتادند.

«دیوید ایدواردس» David B. Edwards نویسنده کتاب Before Taliban: Genealogy of the Afghan Jihad (قبل از طالبان: تبارشناسی جهاد افغانستان) در صفحه ۱۴۵ به نقل از وکیل سمیع الله خان صافی، یکتن از رهبران آن

² . <http://afghanistanjusticeproject.org/warcrimesandcrimesagainsthumanity19782001.pdf>

جبهه که فعلا حیات داشته و در اروپا زندگی میکند، مینویسد که «اولین اقدام تسخیر چغه سرای در ماه اپریل صورت گرفت. حمله از طرف شب آغاز شد و از همان ابتدا مجاهدین با مقاومت بیشتر از آنکه پیشبینی کرده بودند، مواجه شدند و نتوانستند به شهر رخنه کنند. یک گروه از مجاهدین کوشید از طریق قریه مجاور کرهاله به چغه سرای داخل شوند. اما قوای نظامی توانست به کمک تانک ها و وسایل نقلیه ذره پوش، قریه را قبل از آنکه مجاهدین موفق به فرار شوند، در حلقه محاصره درآورد. مجاهدین تا ظهر روز بعد مقاومت کردند، و در نتیجه به پایان رسیدن مهمات شان، از جمله پنجاه و دونفر تنها سه نفر توانستند ازین جنگ جان سلامت برند. قوای نظامی روز بعد، یعنی روز جمعه ۲۰ ماه اپریل ۱۹۷۹ به همراهی مشاورین روسی در لباس نظامیان افغان به قریه برگشتند...».

ایدوارد جیراردیت Edward Girardet یکی از ژورنالیستان و پرودیوسران امریکائی و نویسنده کتاب افغانستان: جنگ شوروی Afghanistan: The Soviet War از جمله خبرنگاران نیست که از آسیا و آفریقا برای «کرسچین سائینس مانیور»، «اخبار امریکا و راپور جهان» و «ساعت خبری مکنیل/لیهر» اخبار خارجی تهیه میکرد. وی در سال ۱۹۷۹ چندماه قبل از تجاوز روس ها افغانستان را تحت پوشش قراردادده و به فرستادن اخبار آغاز کرد. ایدوارد جیراردیت به اساس گفتار شاهدان عینی و بازماندگان قتل عام جریان را تحت عنوان «فصل ظالمانه جنگ افغانستان» چنین نقل میکند³:

« بتاریخ ۲۰ ماه اپریل ۱۹۷۹، روز مبارک جمعه، یک قطار ۳۰ تانک و چندعزاده ازفربر های ذره پوش از گاریزون نظامی مجاوربطرف کرهاله به حرکت درآمدند. یک روز قبل از آن جنگ شدیدی بین قوای دولت و مخالفین رخ داده بود. درحالی که اکثریت باشندگان قریه تا هنوز در خانه هایشان بودندعزادجات نظامی در دورادور کرهاله موضع گرفته و میله های تانک ها را بطرف مرکز قریه نشانه گرفتند. به تمام مردان قریه گفته شد تا در جلسه عمومی که راجع به جنگ در منطقه، در کناره دریای پیچ دایر میشود، شرکت کنند. هیچکسی از مردان قریه اسلحه نداشت. زنان و اطفال را در مسجد جمع کردند. آنها از آنجا تمام جریان را دیده و شنیده میتوانستند. بعد از آنکه اکثریت باشندگان کرهاله در یک جای جمع شدند، مشاورین روسی و افسران نظامی افغان با صدای بلند آنها را به کمک و همکاری مجاهدین متهم کردند. یک علت عصبانیت آنها این هم بود که مردم محل قبل از آن پیشنهاد والی کنر را که از آنها خواسته بود تا علیه مخالفین دولت اسلحه بردارند و از رژیم دفاع کنند، رد کرده بودند.

به گفته عبدالطیف پولیس ریشدار ترافیک، خلیل الله معلم، و معلم عبدالهادی، درحالی که تانک ها سمت دریای مزرعه را مسدود نموده بودند، عساکر ماشیندار های کلاشینکوف را بطرف مردان نشانه گرفته و از آنها خواستند تا بظرفداری دولت شعار دهند.

نبی خان معلم کوتاه قد و چهار شانه که پدر، کاکا و چهار پسر کاکایش را در قتل عام از دست داده بود، میگوید که من تمام جریان را دیدم. عساکر فیر میکردند و مردان به زمین می افتادند. من نتوانستم پدرم را ببینم.

تیراندازی تنها پنج دقیقه ادامه داشت. وقتی زنها دیدند مردان شان تیرباران میشوند، به چیغ زدن و کوبیدن سینه و تکان دادن دست هایشان شروع کردند، آنها قرآن بدست بطرف عساکر دویدند، التماس و زاری کردند. کوشیدند خود را به اجساد برسانند، اما با فیر های اخطاریه هوایی عساکر مجبور شدنددوباره برگردند. در ظرف چند دقیقه بلدوزر ها وارد صحنه شده به ریختن خاک بر روی اجساد پرداختند. بازماندگان گفتند عده از قربانیان تا هنوز زنده بوده و شور میخوردند.

³ . Edward Girardet, Special to The Christian Science Monitor 1980 The Christian Science Publishing Society / February 4, 1980

عساکر بعد از آن در قریه پراکنده شده و به جستجوی مردان باقیمانده خانه به خانه را پالیدند. بعضی از مردان خود را به دریا انداختند، عده هم پشت درخت ها پنهان شدند. عساکر به مسجد نیز داخل شدند و سه چهار نفر را در حالی که چیغ میزدند، کشان کشان به مزرعه برده و کشتند.

بیری شلیچر خبرنگار اسسوسیت پریس (Barry Shlachter Associate Press Writer) در گزارشی که بتاريخ ۱۵ فبروری ۱۹۸۰ تحت عنوان «بازماندگان قتل عام افغان از قساوت حکومت حکایت میکنند»، نتیجه مصاحباتش را با بازماندگان و شاهدان عینی قتل عام کرهاله در جریده The Sumter Daily Item بنشر رسانده از عبدالرؤف رادیو ساز نقل قول نموده و میگوید که عساکری که برای جستجو به خانه من آمده بودند، مسلمانان خوبی بودند. آنها به من گفتند که «پنهان شو، ورنه کشته میشوی». گزارشات خبرنگاران دیگر نیز حاکیست که چند نفر دیگر از بازماندگان هم به کمک عساکر افغان از مرگ نجات یافته اند.

گزارش حزب همبستگی افغانستان

گزارشگر «حزب همبستگی افغانستان» هم که امسال به دیدار بازماندگان کرهاله رفته پای صحبت چند تن از شاهدان عینی نشسته است. در بخش های از آن صحبت که از پشتو به دری ترجمه شده است، چنین میخوانیم:

پگروال شاه محمود قاضی خیل معاون شورای علمای کرهاله چشم دیدش از این واقعه را چنین بیان می‌کند:

«یازده شب بود که مجاهدین به قریه ما آمدند و چند تن آنان در خانه من کمین گرفتند و بالای ساختمان ولایت و قطعه کماندو گورگان حمله کردند که در نتیجه بچه کاکای صادق عالمیار جانی کشته شد و این جنگ تا صبح ادامه داشت. در سپیده دم که هوا روشن شد مجاهدین عقب نشینی کردند و جنایتکاران خلقی در ولایت جلسه دعوت کردند و تصمیم حمله بر کرهاله را گرفتند. ابتدا قطعه پیاده و سپس قطعه تانک را بسوی قریه قاضی خیل کرهاله سوق دادند و در قبرستان همان قریه جابجا کردند. در همان آوان بالای خانمامای من (شهید سید غفور) هشت فیر توپ بنام اینکه مجاهدین در آنجا هستند؛ شلیک کردند و بعداً بالای خانه من نیز فیر کردند که دو مرمی در حویلی و یکی در زمین زراعتی اصابت

د پانو شمیره: له 5 تر 11

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولئ

کرد و به تعقیب آن داخل قریه شدند و هر کی را در هر جای می‌دیدند می‌کشتند و به این نحو در کوچه و سرک مردم را به شکل وحشیانه شهید کردند.

بگروال شاه محمود قاضی خیل

شاهد عینی

داخل خانه ما شدند و ملک سید غفور، فقیر محمد، اختر محمد جان، پسر کاکایم که مدیر فواید عامه ولایت ننگرهار بود را با خود به تعمیر شاروالی بردند که تا به امروز از زنده و مرده‌شان خبری نیست.

پس از محاصره کرهاله عساکر خانه به خانه می‌گشتند، زن، مرد، طفل و پیر را به بهانه اینکه والی آمده و سخنرانی می‌کند به مسجد بردند که زنان و اطفال را در همان «مسجد قاضی» بند کردند و مردان را که تعداد دقیق شان به ۱۲۶۰ تن می‌رسید، لب دریا که تفریحگاه است بردند و به پلیس پوسته پل امر شلیک دادند ولی پولیس از امر آنان سرپیچی کردند و یک فیر هم نکردند. در نتیجه پولیس را خلع سلاح نموده و به جمع مردم بیگناه ایستاد کردند و اینبار صادق عالمیار قومندان کندک کماندو و عبدالحق قومندان غوند ۶۹ به عساکر خود امر آتش داد که به این ترتیب همه مردمی را که جمع کرده بودند شهید کردند.

خلقی های وحشی سپس بلدوزر را خواستند و در حالیکه بعضی قربانیان نیمه جان بودند، همه را زیر خاک کردند. فراموش نباید کرد که در جمله کشته شدگان یکتن بنام «کدو مولا» که ۱۲۰ سال عمر داشت و فرد دیگر که شمس الرحمن نام داشت، دیوانه بود اما به اینها هم رحم نکردند.

پس از این واقعه در کرهاله مردی که عمرش از ۱۵ سال بیشتر باشد یافت نمی‌شد، بیوه ها و یتیم ها کرهاله را ترک کردند و به ولسوالی های «مروره» و «شیگل» رفتند و به تعقیب آن به کمپ باجور پاکستان مهاجر شدند و در آنجا کمپ اینان بنام کمپ بیوه ها شهرت داشت.»

عبدالله ولد وزیر محمد یکتن دیگر از شاهدان عینی این واقعه چنین می‌گوید:

عبدالله ولد وزیر محمد شاهد عینی

«من در خانه مامای خود بودم که دو عسکر داخل خانه شدند و مرا با ماما هایم از خانه بردند. خوب به یاد دارم که این عساکر ما را در دروازه تلاشی کردند و از جیب مامایم ۷۰۰ افغانی اش را گرفتند و ما را با خود بردند. پشت خانه یک اتاق کاه بود که یکی از این عساکر مرا در آنجا پنهان کرد ولی دیگری مرا دید. زمانیکه ماما هایم را بردند آن عسکر که مرا دیده بود پشتم آمد و می‌خواست که مرا هم ببرد ولی جای خوشبختی این بود که عسکری که مرا پنهان کرده بود نیز با وی بود و بار دیگر مرا نجات داد. من فرار کرده به خانه خود رفتم، دیدم که هیچ کس نیست و همه را به مسجد برده اند. مردم می‌گویند که در این حادثه ۱۲۶۰ تن کشته شده اند، ولی من آن را قبول ندارم زیرا توابع گل داماد مامایم که از ترکستان آمده بود در این حادثه روده هایش کشیده شده بود و جسدش در روی سرک افتیده بود که مثل توابع گل به صدها تن در کوچه و پسکوچه قریه هر طرف افتیده بودند که آنان را کسی حساب

نکرده اند.»

تعداد قربانیان قتل عام کرهاله

نفوس قریه کرهاله را در آن زمان پنج هزار نفر تخمین کرده اند که اکثریت باشندگان آن را پشتون ها تشکیل میداد. بیشتر خانم ها و اطفال قریه بشمول دوصد (۲۰۰) نفر از مردانی که از قتل عام زنده مانده بودند لحظاتی بعد از قتل عام منطقه را ترک گفته و بزودی با عبور از دریای کنر رهسپار منطقه باجور شدند. آنها از جمله اولین دسته مهاجرینی بودند که تعداد شان در دوسال بعد به سه ونیم ملیون رسید. کمپ این مهاجرین در مرکز ایجنسی باجور بنام کمپ بیوه های کرهاله شناخته میشد.

د پانو شمیره: له 6 تر 11

افغان جرمن آنالین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلپیکني د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ

و اما ارقام قربانیان فاجعه کرهاله در گزارش های مختلف یکسان نیست . تعداد این قربانیان که شامل نوجوانان، جوانان ، و سالمندان بود از (۶۵۰) نفر که توسط رژیم جنایتکار خلقی – پرچمی قبول شده بود، تا یک هزار و هفتصد (۱۷۰۰) نفر در کتاب «قبل از طالبان» ذکر کرده اند.

ایدوارد جیراردیت Edward Girarde نویسنده کتاب افغانستان : جنگ شوروی در صفحه (۱۱۰) کتاب خود مینویسد که تعداد مردان غیر مسلح و نوجوانانی که درین قتل عام کشته شده اند (۱۱۷۰) نفر تخمین شده است.

خود باشندگان قریه کرهاله میگویند که تعداد کشته شدگان قتل عام بیشتر از ۱۲۶۰ تن هستند. مردم قریه لستی از قربانیان را نیز تهیه کرده اند که بار اول توسط یکی از احزاب داخل کشور بنام «حزب همبستگی افغانستان» به نشر رسیده و من فایل پی.دی.ایف آنرا بدست آورده و یکبار دیگر از طریق پورتال افغان جرمن آنلاین در اختیار علاقمندان و آنانی که برای محاکمه عاملین این جنایت نابخشودنی تلاش می کنند، می گذارم .

علاقمندان میتوانند این لست را از [لینک اینجا](#) بدست آورند .

باتشکر از زحمت زیاد و کمک آقای رحمت آریا که این لست چهل و دو صفحه ای را در مدت زمان بسیار کوتاه بازنویسی و به فورمت ایکسیل تهیه نموده اند، دیده میشود که این لست هم عاری از نواقص نیست. ما میکوشیم با مراجعه به آقای عبدالله ، منشی شورای کرهاله ، که یکی از تهیه کنندگان این لست میباشد، آنرا اصلاح و بزودترین فرصت ممکن از طریق داتابیس خدمت علاقمندان تقدیم کنیم.

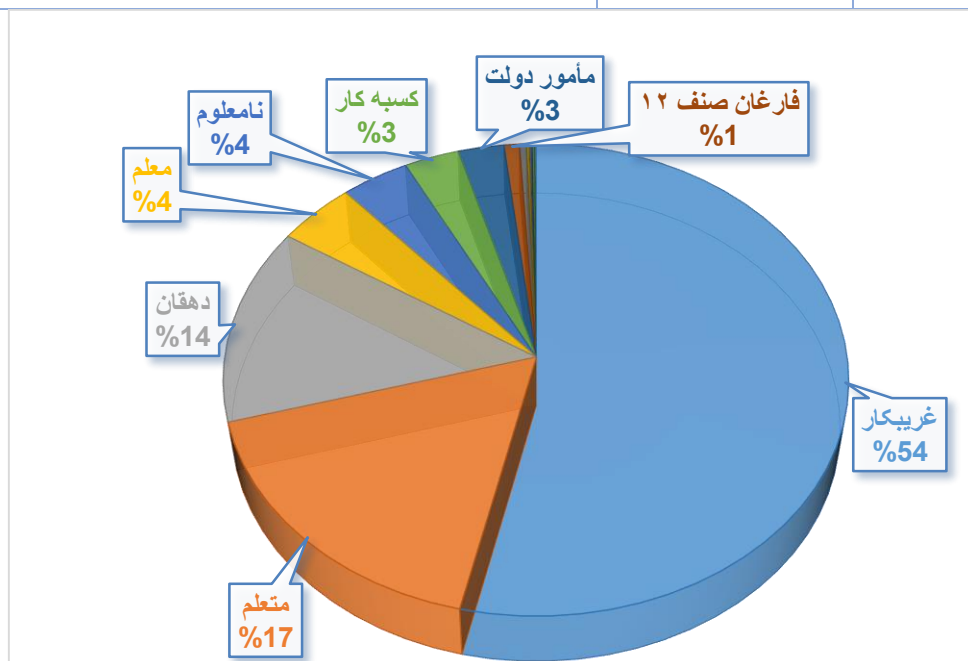
بازماندگان قتل عام کرهاله کنر بدست مزدوران روس در ۳۱ حمل ۱۳۵۸ چشمدید شانرا به نماینده حزب همبستگی افغانستان شرح می دهند.

د پانو شمیره: له 7 تر 11

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولئ

قربانیان چه کسانی بودند؟

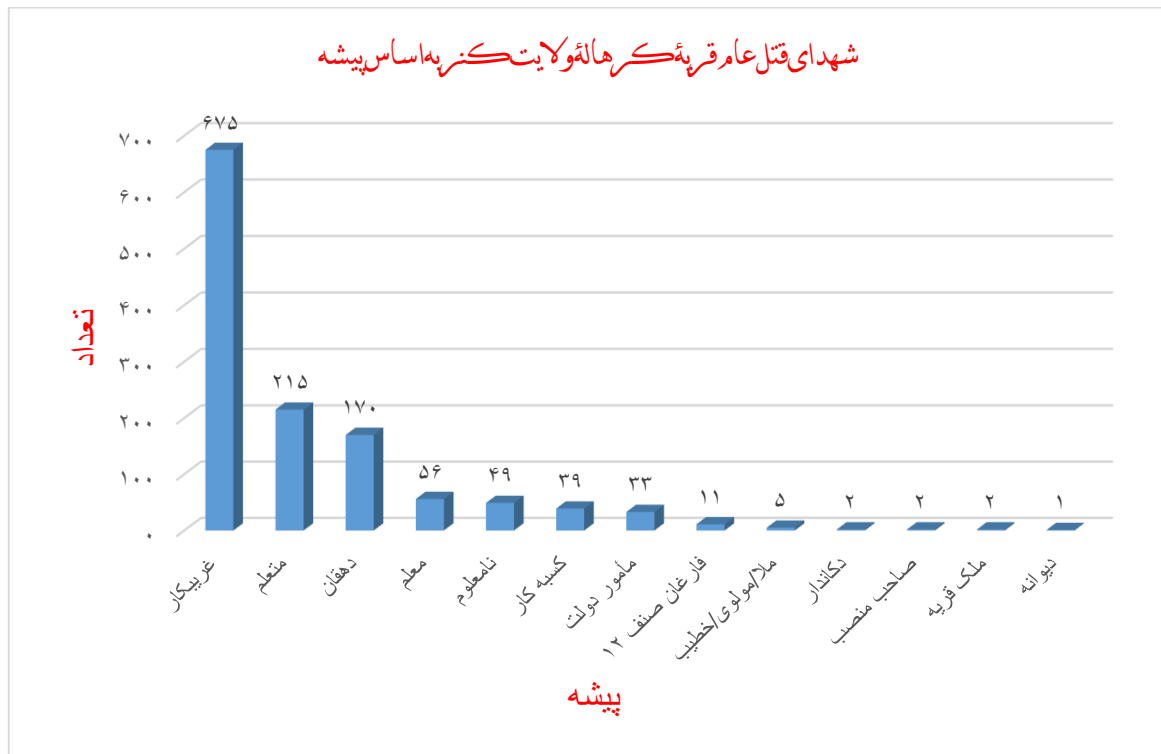
پیشه	تعداد	ملاحظات
غریبکار	۶۷۵	
متعلم	۲۱۵	شامل یک نفر محصل و یک نفر طالب العلم مدرسه
دهقان	۱۷۰	شامل ۴ نفر باغبان
معلم	۵۶	شامل ۲ نفر سر معلم
مأمور دولت	۳۳	
کسبه کار	۳۹	شامل ۱۵ نفر نجار، ۱۰ نفر گلکار، ۴ نفر خیاط، یک نفر مستری ، یک نفر چاپینک ساز و ۷ نفر آهنگر
فارغ التحصیل صنف ۱۲	۱۱	
دکاندار	۲	
ملا/مولوی/خطیب	۵	
صاحب منصب	۲	
ملک قریه	۲	
دیوانه	۱	
نامعلوم	۴۹	
کل	۱۲۶۰	

د پانوی شمیره: له 8 تر 11

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلېکنې دلېکنیزې بنې پازوالي دلېکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

شهادت قتل عام قره کله کره هاله ولایت کنړ به اساس پېشه

مسئولین قتل عام کره هاله

به اساس گزارش منتشر شده توسط حزب همبستگی افغانستان، تعدادی از جلادانی که در این واقعه المناک مستقیم دخیل بودند قرار ذیل اند:

- ۱- شهنواز شیوانی، والی کنړ
- ۲- سپین جان لالهاند، منشی ولایتی کنړ
- ۳- صادق عالمیار، قومندان کندک کماندو ولایت کنړ
- ۴- عبدالحق، قومندان غوند ۶۹ ولایت کنړ
- ۵- گلرنگ، قومندان عمومی جبهه ولایت کنړ
- ۶- جگرن غفار، قومندان کندک مروره ولایت کنړ
- ۷- تورن سید محمد، قومندان دافع تانک ولایت کنړ
- ۸- محمد شاه ولد محی الدین، قومندان تولى کماندو
- ۹- امام الدین لوگری، قومندان قوای عسکری
- ۱۰- جگرن بهرام الدین، افسر عملیاتی لوای ۱۱
- ۱۱- شمشیر نریوال، رئیس تعلیم و تربیه ولایت کنړ
- ۱۲- نورالرحمن، رئیس سرحدات
- ۱۳- داکتر بادام خوکیوال، عضو سیاسی
- ۱۴- محمد نعیم میر علی جان
- ۱۵- محمد یعقوب نرنگی، مستوفی ولایت کنړ
- ۱۶- عبدالقادر، عضو کادری
- ۱۷- داکتر نعمت، عضو کادری
- ۱۸- چمتو، ولسوال دره پیچ، عضو کادری و عضو شورای ولایتی

د پانو شمیره: له 9 تر 11

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بنې پازوالې د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

گفته میشود که یکی از عوامل اصلی این جنایت تاریخی صادق عالمیار است که قرار معلوم فعلا در هالند زندگی می‌کند و تلاش های افغانهایی که در پی محاکمه او اند تا حال به جایی نرسیده است.

قابل یادآوریست که سرزمین مردخیز کمر علاوه از قربانیان قتل عام کرهاله ، در ۳۵ سال اخیر ، خصوصا دوران حاکمیت حزب دیموکراتیک خلق قربانیان زیاد دیگری نیز داشته است. تعداد زیادی از روشنفکران، منتقدین، اهل کسبه و آزاداندیشان این ولایت بر اساس دستور قصابان تاریخ، دجالان روسیاه و دژ خیمان جنایتکار در تاریکی شب زنده به گور شده اند.

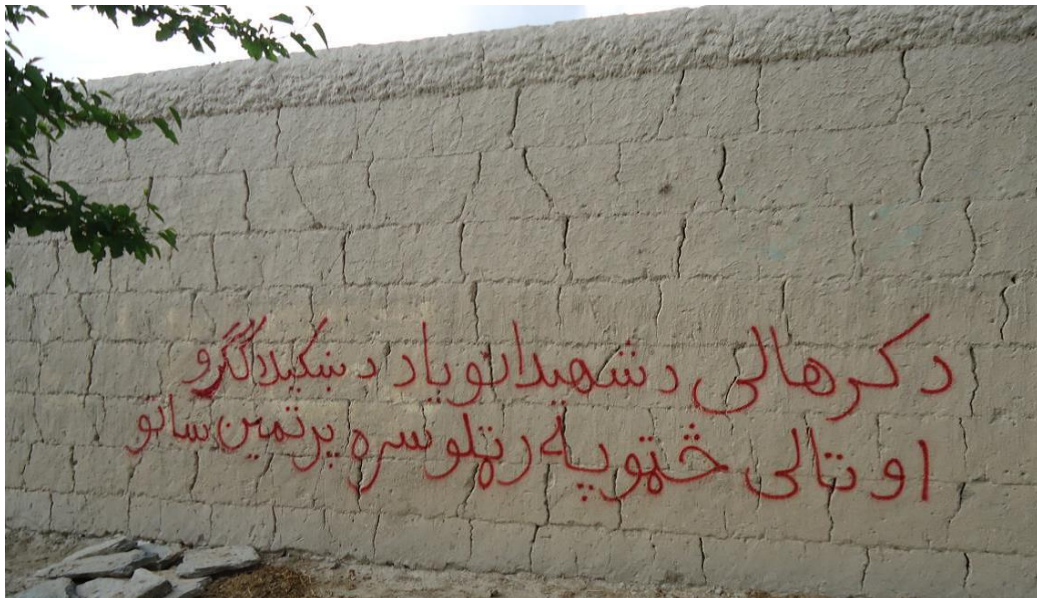
جنایتکاران حزبی ولایتی و آنعه از حزبی های عالیرتبه کنری که از کابل در اداره امور ولایت کمر دست داشته اند، نیز از جمله مسؤلین درجه اول بوده و باید به محاکمه کشانده شوند. عده ازین جانیان مانند خیرمحمد ماموند رئیس سابق انستیتوت پولی تخنیک ، علاوه بر مسؤلیت قتل ده ها تن از استادان و صد ها تن از محصلین پولی تخنیک ، مسؤلیت خون ده ها نفر از کنری های روشنفکر و مخالف رژیم خلقی - پرچمی را که در کابل مأموریت و اقامت داشتند، نیز به گردن دارند.

پیگیری

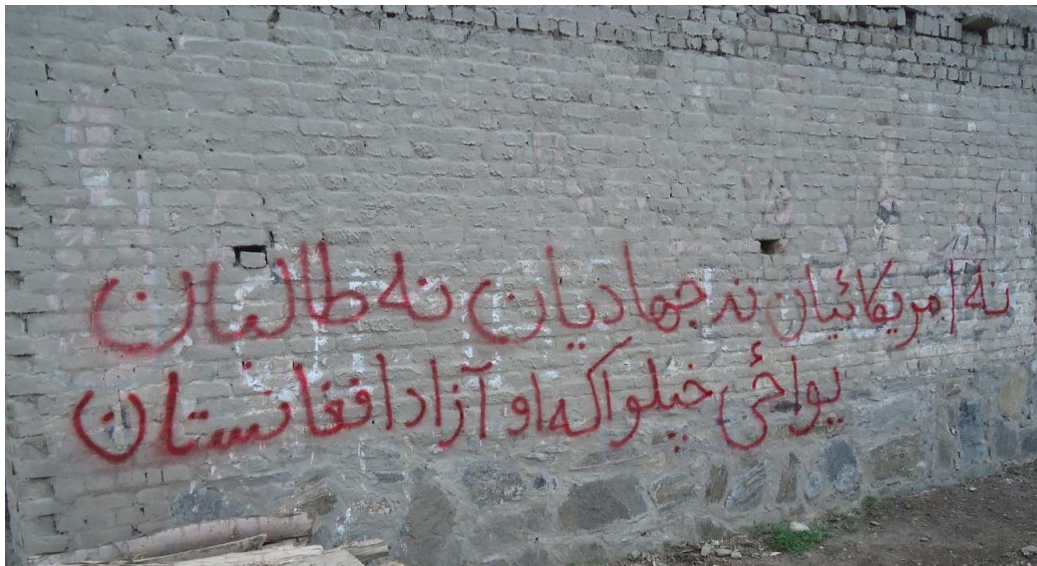
من معتقدم که تصفیہ حساب قاطع با گذشته و تامین عدالت اجتماعی ، نه بخشیدن و فراموش کردن جنایات ضد بشری ، می تواند ضامن وحدت ملی و بهروزی ملت ماگردد.

متأسفانه دولت تحت حمایت امریکا در کابل که معجونی از جنایتکاران سه دهه اخیر افغانستان می باشد، نتنها خواست «عدالت انتقالی» را مثل هر خواست ملی دیگر قربانی نمود، بلکه با فرمان عفو عمومی از طریق پارلمان تمامی قاتلان ملت را در حالی بخشید که اکثریت قاطع مردم رنجیده ما خواهان محاکمه و مجازات شان اند.

علاوه بر این تصمیم حذف چهار دهه اخیر تاریخ کشور از نصاب تعلیمی معارف و نادیده گرفتن این دوره تاریخ کشور نتنها تلاشیست برای کتمان مهم ترین بخش تاریخ معاصر کشور عزیز ما و دور نگهداشتن نوجوانان و جوانان ما از سیاست، بلکه توهینی است به خون و آرمان های شهدای راه آزادی و ارتقای کشور، و جفای بزرگ به بازمانده گان این شهدا.

د پانو شمیره: له 10 تر 11

امیدوارم نشر این لست حاوی ۱۲۶۰ هموطن معصوم ما قدم کوچک دیگری در راه مستند سازی جنایات بشری و جرایم جنگی شمرده شود. ما در مورد کشتار بی رحمانه حاکمیت حزب دیموکراتیک خلق (قتلهای دسته جمعی در پولیگونهای پلچرخ و ولایات)، بلکه قربانیان جنگ های تنظیمی، دشت چمتله، کاپیسا، دشت لیلی مزار و ده ها قبر دسته جمعی دیگر در گوشه و کنار کشور نیز به تحقیق و تدقیق بیشتری نیاز داریم.

از بنیادهای خواهان عدالت، سازمانهای ملی و بین المللی حقوق بشر مانند کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، مجتمع جامعه مدنی افغانستان، مرکز بین المللی عدالت انتقالی، واحد حقوق بشر هیئت معاونیت سازمان ملل متحد در افغانستان (UNAMA)، سازمان حقوق بشر و دموکراسی افغانستان، شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر و انستیتوت جامعه باز و تمام اشخاص و دوستانی که در باره این جنایتکاران اسناد و مدارکی دارند، خواهشمندیم تا درین زمینه همکاری نموده و در دستگیری و محاکمه این غداران انسانکش به نوبه خود سهم شانرا ادا نمایند.

گور خونین شهیدان به تو آواز دهد آتشی را که فروزان شده خاموش مکن

پایان

د پانو شمیره: له 11 تر 11

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ